

שמונה מעלות הצדקה של הרמב"ם

הפעלה בנושא שמונה מעלות הצדקה של הרמב"ם, דף י ע"א, עמ' 103 בספר

למורים:

לפניכם הפעלה המטרימה את לימוד שמונה מעלות הצדקה של הרמב"ם. חלקו את התלמידים לקבוצות או לזוגות. כל קבוצה תקבל 8 כרטיסים, ועל כל כרטיס כתובה אחת ממעלות הצדקה של הרמב"ם. בקשו מהתלמידים לסדר את המעלות לפי הסדר הנראה להם מהמעלה הגבוהה ביותר (כלומר, המועדפת מבחינה ערכית) ועד למעלה הנמוכה ביותר (סוג הנתינה שנמצא במדרגה ערכית התחתונה ביותר) ולנמק את בחירתם. במליאת הכיתה בקשו מקבוצות התלמידים להציג את מסקנותיהן ולהעלות נימוקים לבחירותיהן. אפשר לסכם את הנימוקים על הלוח. לאחר מכן, השוו בין ההצעות שהועלו בכיתה לבין הסדר שקבע הרמב"ם. קיימו דיון מסכם. נקודות לדיון:

איזו חשיבות יש לאנונימיות [עילום שם] של הנותן או המקבל?

איזו חשיבות יש לנתינה לפני שהעני מבקש?

מה החשיבות בשמחה?

שמונה מעלות הצדקה של הרמב"ם

לתת כך שהעני לא יודע ממי קיבל
(והנותן יודע למי נתן)
לתת כך שהנותן לא יודע למי נתן
והעני לא יודע ממי קיבל
למצוא לעני מקום-עבודה או
לעשות עמו שותפות בעסק
לתת כך שהעני יודע מי נתן לו
(והנותן לא יודע למי נתן)

לתת בעצב
לתת בשמחה, אבל פחות ממה
שהעני צריך
לתת לעני לאחר שביקש
לתת לעני לפני שביקש